

Ce pretinde Isus de la lume

Ce
pretinde
Isus
de la
lume

Traducere de Florin Moțiu

John Piper

Casa Cărtii, Oradea
2011

What Jesus Demand from the World

Copyright © 2006 by Desiring God Foundation

Published by Crossway Books, a publishing ministry of Good News Publishers,
Wheaton, Illinois 60187, USA

This edition published by arrangement with Good News Publishers.

All rights reserved.

Citatele biblice sunt luate din Sfânta Scriptură, traducerea Dumitru Cornilescu,
cu excepția celor precizate. Alte versiuni folosite:

ESV - English Standard Version

NTR - Noua traducere în limba română

RSV - Revised Standard Version

Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin editurii Casa Cărții.

*Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea
în scris a editurii Casa Cărții, Oradea.*

Ce pretinde Isus de la lume

de John Piper

Copyright © 2011 Casa Cărții

O. P. 2, C. P. 30,

410670 Oradea

Tel. / Fax: 0259-469057; 0359-800761; 0728-874975

E-mail: info@ecasacartii.ro

www.ecasacartii.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

PIPER, JOHN

Ce pretinde Isus de la lume / John Piper. trad.:

Florin Moțiu. - Oradea : Casa Cărții, 2011

ISBN 978-606-92839-1-2

I. Moțiu, Florin (trad).

286.15

Traducerea: Florin Moțiu

Editarea: Daniel Fărcaș

Tehnoredactarea: Vasile Gabrian

Coperta: Adrian Mihocaș

Lui
Benjamin și Melissa,
care trăiesc dragostea lui Isus

*Toată puterea Mi-a fost dată
în cer și pe pământ.*
ISUS

CUPRINS

Mulțumiri	11
Sugestii pentru citirea acestei cărți	13
Introducere: scopul cărții	15
Un cuvânt pentru cei cercetătorii Bibliei (și pentru cei care se întreabă cu ce se ocupă aceștia	25
<i>Cerința 1</i> TREBUIE SĂ VĂ NAȘTEȚI DIN NOU	33
<i>Cerința 2</i> POCĂIȚI-VĂ	36
<i>Cerința 3</i> VENIȚI LA MINE	40
<i>Cerința 4</i> CREDEȚI ÎN MINE	44
<i>Cerința 5</i> IUBIȚI-MĂ	48
<i>Cerința 6</i> ASCULTAȚI-MĂ	52
<i>Cerința 7</i> RĂMÂNEȚI ÎN MINE	58
<i>Cerința 8</i> LUAȚI-VĂ CRUCEA ȘI URMAȚI-MĂ	64
<i>Cerința 9</i> IUBIȚI-L PE DUMNEZEU DIN TOATĂ INIMA, DIN TOT SUFLETUL, CU TOATĂ MINTEA ȘI DIN TOATĂ PUTEREA VOASTRĂ	70
<i>Cerința 10</i> BUCURAȚI-VĂ ȘI SĂLTAȚI DE VESELIE	78
<i>Cerința 11</i> TEMEȚI-VĂ DE CEL CE POATE DISTRUGE SUFLETUL ȘI TRUPUL ÎN IAD	86
<i>Cerința 12</i> ÎNCHINAȚI-VĂ LUI DUMNEZEU ÎN DUH ȘI ADEVĂR	93

<i>Cerința 13</i>		
	RUGAȚI-VĂ NEÎNCETAT ȘI NU VĂ LĂSAȚI	99
<i>Cerința 14</i>		
	NU VĂ ÎNGRIJORAȚI CU PRIVIRE LA NECESITĂȚILE ZILNICE ALE VIETII	107
<i>Cerința 15</i>		
	NU VĂ ÎNGRIJORAȚI CU PRIVIRE LA AMENINȚĂRILE OAMENILOR	114
<i>Cerința 16</i>		
	SMERIȚI-VĂ, DECLARÂND RĂZBOI MÂNDRIEI	118
<i>Cerința 17</i>		
	SMERIȚI-VĂ, CU UN CURAJ DE COPIL, DE SLUJITOR ȘI CU O INIMĂ FRÂNTĂ	123
<i>Cerința 18</i>		
	NU VĂ MÂNIAȚI – ÎNCREDEȚI-VĂ ÎN PROVIDENȚA LUI DUMNEZEU	130
<i>Cerința 19</i>		
	NU VĂ MÂNIAȚI – ÎMBRĂȚIȘAȚI ÎNDURAREA ȘI IERTAREA	138
<i>Cerința 20</i>		
	FACEȚI VOIA TATĂLUI MEU CARE ESTE ÎN CERURI – FIȚI JUSTIFICAȚI PRIN CREDINȚA ÎN ISUS	145
<i>Cerința 21</i>		
	FACEȚI VOIA TATĂLUI MEU CARE ESTE ÎN CERURI – FIȚI TRANSFORMAȚI PRIN CREDINȚA ÎN ISUS	150
<i>Cerința 22</i>		
	NEVOIȚI-VĂ SĂ INTRAȚI PE POARTA CEA STRÂMTĂ, CĂCI TOATĂ VIAȚA E UN RĂZBOI	157
<i>Cerința 23</i>		
	NEVOIȚI-VĂ SĂ INTRAȚI PE POARTA CEA STRÂMTĂ, CĂCI ISUS ÎMPLINEȘTE NOUL LEGĂMÂNT	164
<i>Cerința 24</i>		
	NEVOIȚI-VĂ SĂ INTRAȚI PE POARTA CEA STRÂMTĂ, CĂCI VOI AVEȚI DEJA PUTEREA ÎMPĂRĂȚIEI	171
<i>Cerința 25</i>		
	NEPRIHĂNIREA VOASTRĂ TREBUIE SĂ O ÎNTREACĂ PE CEA A FARISEILOR, CĂCI ACEASTA ESTE IPOCRITĂ ȘI URÂTĂ	179
<i>Cerința 26</i>		
	NEPRIHĂNIREA VOASTRĂ TREBUIE SĂ O ÎNTREACĂ PE CEA A FARISEILOR – CURĂȚAȚI PARTEA INTERIOARĂ A PAHARULUI	185
<i>Cerința 27</i>		
	NEPRIHĂNIREA VOASTRĂ TREBUIE SĂ O ÎNTREACĂ PE CEA A FARISEILOR, CĂCI ORICE POM SĂNĂTOS FACE ROD BUN	193

<i>Cerința 28</i>		
	IUBIȚI-VĂ DUȘMANII – CĂLĂUZIȚI-I LA ADEVĂR	200
<i>Cerința 29</i>		
	IUBIȚI-VĂ DUȘMANII – RUGAȚI-VĂ PENTRU CEI CE ABUZEAZĂ DE VOI	209
<i>Cerința 30</i>		
	IUBIȚI-VĂ DUȘMANII – FACEȚI-LE BINE CELOR CE VĂ URĂSC, DAȚI-I CELUI CE VĂ CERE	217
<i>Cerința 31</i>		
	IUBIȚI-VĂ DUȘMANII, CA SĂ ARĂTAȚI CĂ SUNTEȚI COPII AI LUI DUMNEZEU	228
<i>Cerința 32</i>		
	IUBIȚI-VĂ APROAPELE CA PE VOI ÎNȘIVĂ, CĂCI ÎN ACEASTA STAU LEGEA ȘI PROFETII	234
<i>Cerința 33</i>		
	IUBIȚI-VĂ APROAPELE CU ACEEAȘI DEDICARE PE CARE O AVEȚI FAȚĂ DE PROPRIA VOASTRĂ BUNĂSTARE	241
<i>Cerința 34</i>		
	IUBIȚI-VĂ APROAPELE CE PE VOI ÎNȘIVĂ ȘI AȘA CUM NE-A IUBIT ISUS	248
<i>Cerința 35</i>		
	ADUNAȚI-VĂ COMORI ÎN CERURI, DĂRUIND CU SPIRIT DE SACRIFICIU ȘI CU GENEROZITATE	254
<i>Cerința 36</i>		
	STRÂNGEȚI-VĂ COMORI ÎN CERURI ȘI MĂRIȚI-VĂ BUCURIA ÎN ISUS	259
<i>Cerința 37</i>		
	STRÂNGEȚI-VĂ COMORI ÎN CERURI – „TATĂL VOSTRU VĂ DĂ CU PLĂCERE ÎMPĂRĂȚIA”	266
<i>Cerința 38</i>		
	NU JURAȚI – PREȚUIȚI ADEVĂRUL ȘI SPUNEȚI-L SIMPLU	274
<i>Cerința 39</i>		
	NU JURAȚI – CEEA CE SPUNEȚI SĂ FIE „DA” SAU „NU”	279
<i>Cerința 40</i>		
	CEEĂ CE A UNIT DUMNEZEU, OMUL SĂ NU DESPARTĂ, CĂCI CĂSNICIA OGLINDEȘTE LEGĂMÂNTUL LUI DUMNEZEU CU NOI	284
<i>Cerința 41</i>		
	CEEĂ CE A UNIT DUMNEZEU, OMUL SĂ NU DESPARTĂ, CĂCI ORICINE DIVORȚEAZĂ ȘI SE RECĂSĂTOREȘTE COMITE ADULTER	290
<i>Cerința 42</i>		
	CEEĂ CE A UNIT DUMNEZEU, OMUL SĂ NU DESPARTĂ – UN SINGUR BĂRBAT, O SINGURĂ FEMEIE, PRIN HAR, PÂNĂ LA MOARTE	299

Cerința 43

DAȚI CEZARULUI LUCRURILE CARE SUNT ALE CEZARULUI
ȘI LUI DUMNEZEU LUCRURILE CARE SUNT ALE LUI DUMNEZEU 305

Cerința 44

DAȚI CEZARULUI LUCRURILE CARE SUNT ALE CEZARULUI,
DÂNDU-I ASTFEL LUI DUMNEZEU CEEA CE ESTE A LUI DUMNEZEU 310

Cerința 45

FACEȚI ACEASTA ÎN AMINTIREA MEA, CĂCI ÎMI VOI ZIDI BISERICA 317

Cerința 46

FACEȚI ACEASTA ÎN AMINTIREA MEA –
BOTEZAȚI UCENICI ȘI MÂNCAȚI CINA DOMNULUI 324

Cerința 47

LUMINA VOASTRĂ SĂ STRĂLUCEASCĂ ÎNAINTEA ALTORA, PENTRU
CA EI SĂ-L SLĂVEASCĂ PE TATĂL VOSTRU CARE ESTE ÎN CERURI 330

Cerința 48

LUMINA VOASTRĂ SĂ STRĂLUCEASCĂ ÎNAINTEA ALTORA –
JETEA PLINĂ DE BUCURIE A IUBIRII ÎN SUFERINȚĂ 336

Cerința 49

FACEȚI UCENICI DIN TOATE NȚIUNILE,
CĂCI TOATĂ AUTORITATEA ÎI APARTINE LUI ISUS 342

Cerința 50

FACEȚI UCENICI DIN TOATE NAȚIUNILE,
CĂCI MISIUNEA NU POATE DA GREȘ 348

Index de referințe biblice 355

Index de nume 367

Index tematic 369

MULȚUMIRI

Această carte este rezultatul unei generozități care s-a revărsat peste mine din mult mai multe izvoare decât pot eu menționa aici, ba chiar din mult mai multe izvoare decât cele de care sunt conștient. Dar voi pomeni bucuros câteva dintre ele. Prezbiterii și membrii bisericii Bethlehem Baptist Church m-au scutit, vreme de cinci luni, de îndatoririle mele de predicator. Și-au arătat și în acest fel curtoazia față de mine cu ocazia aniversării a douăzeci și cinci de ani de slujire comună, în biserică. Dacă nu aș fi beneficiat de acest mai îndelungat răstimp, cartea de față nu ar fi ajuns să fie scrisă.

Fericita combinație între solitudine și părtășie de la Tyndale House, din Cambridge, Anglia, cu îmbelșugatele ei resurse documentare, mi-au asigurat locul ideal pentru acest fel de cercetare și de scriere. Bruce Winter, a cărui lungă și roditoare slujire în calitate de director a ajuns la capăt în vremea în care mă aflam eu acolo, a fost amabil și m-a încurajat prin primirea pe care mi-a făcut-o și prin prietenia lui. Personalul și lectorii de la Tyndale House au făcut din șederea noastră acolo un răstimp de bucurie și rodire. Dumnezeu cunoaște mâinile anonime care s-au deschis ca să facă posibilă această ședere acolo.

David Mathis, Justin Taylor și Ted Griffin au citit cu atenție manuscrisul și m-au ajutat să fac sute de îmbunătățiri. Carol Steinbach și-a adunat din nou echipa și au pregătit indexul de referințe biblice și cel de nume, care îi vor ajuta pe cititori să folosească mai judicios această carte. Lane Dennis și echipa lui de la Crossway Books au încurajat și sprijinit acest proiect de la conceperea lui până la realizarea lui. Soția mea, Noël, a stabilit căminul într-un loc nou, mi-a dat libertatea să scriu și a citit fiecare cuvânt cu acei ochi pe care doar o soție talentată îi are. Tot ce fac depinde de sprijinul ei.

Când întreabă cineva: „Cât timp ți-a luat să scrii această carte?“, îi răspund adeseori: „Șaizeci de ani.” Știu că nu e un răspuns satisfăcător. Dar afirmă adevărul că izvoarele de generozitate care s-au strâns împreună ca să formeze această carte au curs în viața mea de la început. Nu mă îndoiesc că experiențele pe care le-am avut, începând de la Summit Drive Grade School în Greenville, South Carolina, în anii '50, și până la Universitatea din München, la începutul anilor '70, și lucrarea cu Cuvântul în cei douăzeci și cinci de ani la Bethlehem au modelat conținutul acestei cărți. Nu există o separare între viață și truda de a scrie.

Pentru nenumăratele izvoare de generozitate – cunoscute și necunoscute – care au curs în viața mea, Îi mulțumesc lui Isus care m-a creat și m-a chemat și care guvernează toate zilele mele, după cum o face și în cazul guvernelor lumii și ale galaxiilor universului. Mă rog ca El să folosească această carte pentru ca, prin ea, oamenii să-L cunoască, să-L prețuiască și să I se supună ca singurului Mântuitor care ne mântuie de păcat și ca singurului Suveran peste lume.

SUGESTII PENTRU CITIREA ACESTEI CĂRȚI

Cărțile lungi par să descurajeze, din pricina faptului că ne gândim că trebuie să le lecturăm începând cu prima pagină și până la sfârșit, fără a omite ceva. Nu mă aștept ca majoritatea oamenilor să citească astfel această carte. Sper că unii o vor face. Am structurat cartea astfel încât primele teme să-l ajute pe cititor să înțeleagă temele următoare. Și există un fel de fundament, de progresie și de punct culminant. Dar capitolele au destulă autonomie astfel încât pot fi citite, în majoritatea lor, independent unele de celelalte. Va fi evident când un capitol depinde de un altul.

De aceea, vă invit să începeți lectura de unde doriți. Nu trebuie să citiți înainte Introducerea. Sper că modul în care se întrețes poruncile lui Isus vă vor purta și mai departe, de la un subiect la altul.

Am încercat să păstrez capitolele relativ scurte astfel încât, în general, ele pot fi citite intergral de către cei care au zilnic doar un timp limitat. De aceea, unele capitole vor trata aceeași poruncă din diferite perspective. Am considerat că e mai bine să tratez tema în mai multe capitole, decât într-un singur capitol mai lung.

De vreme ce cartea se focalizează asupra poruncilor lui Isus, multe detalii privitoare la viața și moartea Lui nu se vor regăsi aici. Dacă doriți o prezentare mai amplă a acestor teme, puteți căuta în alte două cărți (mai scurte!) în care vorbesc despre Isus și moartea Lui: *Seeing and Savoring Jesus Christ* (Crossway Books, 2004) și *50 de motive pentru care Isus a venit să moară* (Perla Suferinței, 2008). Și, desigur, există cărți importante scrise de alții, la care mă voi referi de-a lungul acestei cărți.

Mai mult ca orice, sper că – de-a lungul lecturii – vă veți ruga. Chiar dacă nu sunteți obișnuit să vă rugați, cereți-I lui Dumnezeu să vă protejeze de orice greșeală pe care aș fi putut-o formula aici și să vă confirme

ce e adevărat. În cele din urmă, ceea ce contează e efectul pe care-L produce Dumnezeu în viețile noastre prin Cuvântul Său, prin lucrarea Duhului Său. Acest lucru face ca rugăciunea să fie de-a dreptul crucială. În rugăciune, Îi cerem lui Dumnezeu să ne transforme în acest fel.

În cele din urmă, fie ca Isus cel înviat să împlinească scopul Cuvântului Său, pe măsură ce citiți: „V-am spus aceste lucruri pentru ca bucuria Mea să rămână în voi și bucuria voastră să fie deplină” (Ioan 15:11).

INTRODUCERE: SCOPUL CĂRȚII

Scopul acestei cărți este supunerea față de Isus astfel încât Dumnezeu să fie slăvit. În acest scop, am de gând să mă supun ultimei porunci a lui Isus: „Faceți ucenici din toate neamurile [...]. Și învățați-i să păzească tot ce v-am poruncit” (Matei 28:19–20). Porunca finală a lui Isus a fost să-i învățăm pe oameni toate poruncile Lui.

IMPOSIBILA PORUNCĂ FINALĂ

De fapt, porunca finală a fost mai precisă decât atât. El *n-a* spus: „Învățați-i toate poruncile Mele.” El a zis: „Învățați-i să păzească tot ce v-am poruncit.” Îl poți învăța pe un papagal toate poruncile lui Isus. Dar nu îl poți învăța pe un papagal să le păzească. Papagalii nu se vor pocăi, nu se vor închina lui Isus, nu-și vor strânge comori în ceruri, nu-și vor iubi dușmanii și nu se vor duce ca miei în mijlocul lupilor să proclame Împărăția lui Dumnezeu.

E ușor să-i înveți pe oameni să repete ca un papagal tot ce a poruncit Isus. Să-i înveți să păzească tot ce a poruncit Isus e *imposibil*. Isus a folosit acest cuvânt. Atunci când un om bogat nu a putut renunța la bogățiile lui și să-L urmeze, Isus a zis: „Mai lesne este să treacă o cămilă prin urechea unui ac, decât să intre un om bogat în Împărăția lui Dumnezeu! [...] Lucrul acesta este cu neputință la oameni, dar nu la Dumnezeu; pentru că toate lucrurile sunt cu putință la Dumnezeu” (Marcu 10:25–27).

De aceea, persoana care își propune să se supună poruncii finale a lui Isus – de exemplu, să-l învețe pe un om bogat să păzească porunca de a „se lepăda de tot ce are” (Luca 14:33) – încearcă imposibilul. Dar Isus a spus că *nu* e imposibil. „Toate lucrurile sunt cu putință la Dumnezeu.”

Astfel că marea provocare în scrierea acestei cărți a fost să discern calea lui Dumnezeu de a face ca supunerea aceasta imposibilă să devină posibilă.

Isus a spus că acest țel imposibil e atins prin *învățare*. „Faceți ucenici [...] *învățându-i* să păzească tot ce v-am poruncit!” (NTR). E vorba, fiește, de mai mult decât atât, ca de exemplu de moartea ispășitoare a lui Isus (Marcu 10:45), de lucrarea Duhului Sfânt (Ioan 14:26) și de rugăciune (Matei 6:13). Dar, în cele din urmă, Isus S-a concentrat asupra învățării. Pentru mine, aceasta înseamnă că Dumnezeu a ales să facă imposibilul prin actul învățării pe care ni l-a poruncit Isus. Iată ce mă rog să se dovedească a fi această carte: un fel de învățare pe care Dumnezeu să o folosească pentru a înfăptui această supunere imposibilă față de Isus. Și aceasta, pentru slava lui Dumnezeu.

ÎNVĂȚĂTURA ȘI SUPUNEREA CARE-L GLORIFICĂ PE DUMNEZEU

Motivul pentru care accentuez slava lui Dumnezeu este acela că și Isus a făcut-o. El a spus: „Tot așa să lumineze și lumina voastră înaintea oamenilor, ca ei să vadă faptele voastre bune și să *slăvească pe Tatăl vostru, care este în ceruri*” (Matei 5:16). Scopul ultim al poruncilor lui Isus nu este să le păzim prin săvârșirea de fapte bune. Scopul *ultim* este ca Dumnezeu să fie slăvit. Supunerea care se arată prin fapte bune e un scop penultim. Dar scopul ultim este ca, în viețile noastre supuse, Dumnezeu să Se manifeste ca cea mai frumoasă realitate din întreaga lume. Acesta este scopul¹ ultim al lui Isus și al meu.

Aceasta mă ajută să răspund întrebării: ce fel de învățare a poruncilor lui Isus ar dori să folosească Dumnezeu ca să înfăptuiască o asemenea supunere imposibilă? Dacă scopul supunerii este, în ultimă instanță, glorificarea lui Dumnezeu, atunci probabil că învățătura pe care o va folosi Dumnezeu e acel tip de învățătură care va păstra centralitatea gloriei Lui. De aceea, de-a lungul întregii cărți, scopul meu a fost să acord atenția cuvenită valorii supreme a frumuseții lui Dumnezeu.

CUM SĂ PĂSTRĂM PORUNCILE ÎN RELAȚIE CU ISUS ȘI CU VIAȚA LUI

Atunci, cum îi putem acorda frumuseții lui Dumnezeu atenția cuvenită ori de câte ori vorbim despre poruncile lui Isus? Tratănd semnificația și motivația poruncilor în relație cu persoana și lucrarea lui Isus. Persoana

¹ Vezi mai ales *Cerința 44*.

și lucrarea lui Isus sunt instrumentele principale prin care Dumnezeu S-a glorificat pe Sine în lume. Nicio revelație a slavei lui Dumnezeu nu este mai mare. Isus a zis: „Cine M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl” (Ioan 14:9). De aceea, *persoana* Lui e manifestarea slavei lui Dumnezeu. A-L vedea așa cum este El în realitate înseamnă a vedea valoarea infinită a frumuseții lui Dumnezeu. Isus a spus, de asemenea, pe când Se ruga: „Eu Te-am proslăvit pe pământ, am sfârșit lucrarea pe care Mi-ai dat-o s-o fac” (Ioan 17:4). Așadar, *lucrarea* Lui este o manifestare a gloriei lui Dumnezeu. Când vedem ce a realizat El și în ce fel anume, vedem maiestatea și măreția lui Dumnezeu.

De aceea, scopul meu a fost să *cercetez cu atenție semnificația și motivația poruncilor lui Isus în relație cu persoana Lui și cu lucrarea Lui*. Ceea ce iese la suprafață în repetate rânduri este faptul că ceea ce poruncește El este o trăire care manifestă valoarea persoanei Lui și efectul lucrării Sale. Intenția Lui a fost să nu instituim nicio ruptură între ceea ce poruncește El și ceea ce este și a făcut El.

Nu ar trebui să fim surprinși, deci, că porunca finală, de căpătâi a lui Isus este să învățăm toate națiunile să păzească tot ce a poruncit El. Aceasta ne duce la scopul Său ultim. Când are loc supunerea față de poruncile Lui, atunci ceea ce vede lumea este rodul lucrării glorioase a lui Isus și valoarea persoanei Sale glorioase. Cu alte cuvinte, ei văd slava lui Dumnezeu. Iată de ce a venit Isus și de ce misiunea Lui rămâne până va reveni.

PREZENTAREA SUCCINTĂ A PERSOANEI ȘI A LUCRĂRII LUI ISUS

Anticipând ceea ce vom vedea mai târziu în această carte, trebuie să facem aici o foarte scurtă prezentare a persoanei și a lucrării lui Isus, pentru ca, de la început, poruncile să stea pe fundamentul lor potrivit. Isus a venit în lume trimis de Dumnezeu, ca Mesia cel de mult așteptat al iudeilor. Când Isus Și-a întrebat ucenicii cine credeau că este El, Petru I-a răspuns: „Tu ești Hristosul, Fiul Dumnezeului celui viu!” La aceasta, Isus a răspuns: „Ferice de tine, Simone, fiul lui Iona; fiindcă nu carnea și sângele ți-au descoperit lucrul acesta, ci Tatăl Meu care este în ceruri” (Matei 16:16–17).

Când Isus a fost judecat pentru modul cum a trăit, acuzația care I s-a adus a fost cea de blasfemie și, în cele din urmă, de trădare împotriva Cezarului, datorită pretențiilor Sale evidente că este Mesia, Împăratul lui Israel, Fiul lui Dumnezeu. Marele preot iudeu L-a întrebat: „Ești Tu, Hristosul, Fiul Celui binecuvântat?»” «Da, sunt», i-a răspuns Isus.

UN CUVÂNT PENTRU CERCETĂTORII BIBLIEI (ȘI PENTRU CEI CARE SE ÎNTREABĂ CU CE SE OCUPĂ ACEȘTIA)

Enevoie de puțină imaginație ca să-ți imaginezi un cercetător al Noului Testament zicând: „O, Doamne, Piper ignoră total cei două sute de ani ai Demersului de Reconstituire a portretului istoric al lui Isus!” Aș înțelege răspunsul. Totuși, nu e chiar corect. „Ignoră” nu e cuvântul potrivit. Ar fi corect să se spună că estimez că cea mare parte din rodul acelor cercetări nu este vrednică de încredere și nu este de folos spre a duce la îndeplinire ceea ce-și propune Isus să împlinească în lume.

CE ROD AVEM DIN CĂUTAREA DUPĂ ISUS CEL ISTORIC?

În această privință, puține s-au schimbat din 1931, când Edwyn Hoskyns și Noel Davey au scris: „Nu există «rezultate certe» ale criticii Noului Testament.”¹ Ce înseamnă aceasta în privința Demersului de Reconstituire a portretului istoric al lui Isus nu e că nu se poate afirma nimic sigur despre Isus, ci că efortul de a cerceta ce se află în spatele celor patru evanghelii ale Noului Testament îl avântă pe cercetător într-o mare de speculații care n-a descoperit nicio insulă care să poată fi un portret vrednic de încredere al lui Isus².

¹ Sir Edwyn Hoskyns și Noel Davey, *The Riddle of the New Testament*, Londra, Faber and Faber Limited, 1931, p. 259.

² Ben Witherington III oferă următoarea apreciere a primelor două Demersuri: „Rezultatul primelor două Cercetări, mai mult ca orice altceva, a avut darul de a revela limitările frustrante ale studiului istoric al oricărei persoane din Antichitate. [...] Nimic nu e mai trecător ca multe din ultimele tendințe din cercetarea academică a Noului Testament, inclusiv studiile cu privire la istoricitatea lui Isus. Acest lucru

Savanții vorbesc despre trei Demersuri de Reconstituire a portretului istoric al lui Isus. Primul Demers își întinde rădăcinile înapoi până la Benedict Spinoza (1632–1677), elaborată apoi prin Hermann Reimarus (1694–1768), David Friedrich Strauss (1808–1874), William Wrede (1859–1906) și alții. A ajuns la capăt sub atacul dublu al lui Albert Schweitzer (1875–1965) care a susținut că aceasta nu a fost întreprinsă suficient de radical și sub cel al lui Martin Kähler (1835–1912) care a susținut că portretul istoric al lui Isus, așa cum fusese El reconstituit de către critici, nu era „istoricul Cristos biblic” și, de aceea, era nefolositor pentru credința Bisericii³.

Al Doilea Demers de Reconstituire a portretului istoric al lui Isus a fost adus în ființă în 1953, de un student al lui Rudolf Bultmann, Ernst Käsemann. Aceștia au fost uriașii nemți cu care am simțit că trebuia să mă acomodez în perioada în vremea cursurilor mele postuniversitare de la München, la începutul anilor 1970. Interesant este faptul că atât Bultmann, cât și Käsemann au trăit până la vârsta de nouăzeci și doi de ani. Dar Bultmann nu mai era activ la începutul anilor 1970. A murit în 1976. Käsemann era sexagenar când eram eu student în Germania, dar l-am întâlnit doar pentru scurt timp la un seminar, la Paris. Alături de Günther Bornkamm, aceștia trei erau apărătorii istoriei critice cu care trebuia să am de-a face indiferent ce afirmație a lui Isus aș fi citat în lucrarea mea de doctorat cu privire la porunca lui Isus de a iubi.

RĂDĂCINILE DEZILUZIEI

Consecința acestor zile petrecute în Germania a fost o deziluzie crescândă în relație cu efortul istoric de a recupera istoricitatea lui Isus, aflat în

se poate vedea ușor prin simpla trecere în revistă a tendințelor și impactului celei de-a Doua Cercetări cu privire la istoricitatea lui Isus, care ne-a oferit, printre alte lucruri, un Isus existențialist. Personajul istoric Isus și acel Isus care poate fi reconstituit prin metoda istorico-critică nu sunt una și aceeași persoană. Ceea ce e și mai important, acel Isus care e reconstituit printr-un uz ciudat al metodei istorico-critice se bazează pe reducerea domeniului asupra căruia se concentrează atenția la câteva pasaje care au doar o legătură minimă cu Isus ca personaj real”. *The Jesus Quest: The Third Search for the Jew of Nazareth*, Downers Grove, IL, InterVarsity Press, 1995, p. 247.

³ Toate documentele importante ale acestor autori și ale altora sunt adunate într-un singur volum: *The Historical Jesus Quest: Landmarks in the Search for the Jesus of History*, Louisville: Westminster John Knox, ed. Gregory W. Dawes, 1999. O altă colecție folositoare de eseuri istorice cu privire la Cercetarea cu privire la istoricitatea lui Isus: *The Historical Jesus in Recent Research*, James D. G. Dunn și Scot McKnight (ed.), *Sources for Biblical Theological Study*, Winona Lake, Ind., Eisenbrauns, 2005, vol. 10.

spatele portretului unificat al lui Isus din evangheliile Noului Testament. Am detectat o bună măsură din ceea ce părea a fi lipsă de ingeniozitate academică. Articolele savanților începeau cu o doză sănătoasă de „poate”, „probabil”, „posibil” și alte calificative de același fel, dar, la sfârșitul articolului, se ivea (de nicăieri, după cum mi se părea mie) un fel de certitudine că s-a găsit ceva temeinic și util. Din partea mea, am văzut minți mari care construiau, cu mare abilitate academică, o casă din cărți de joc.

Te ajută faptul că ai vârsta de șaizeci de ani. Am văzut cum cărțile de joc se prăbușesc unele după altele. De exemplu, cine dintre noi azi poate da vreo atenție serioasă reconstituirilor personajului istoric care a fost Isus, întreprinse de Milan Machoveč (*Jesus für Atheisten*, 1972), Herbert Braun (*Jesus*, 1969) sau Kurt Niederwimmer (*Jesus*, 1968)? Dar acestea au fost cele mai avansate reconstituiri, după standardul breslei, cu care a trebuit să am de-a face. Primii doi au susținut, împreună cu Bultmann, că Împărăția lui Dumnezeu în lucrarea lui Isus este o construcție mitologică, de care ne putem dispensa azi pe măsură ce descoperim semnificația politică (Machoveč era marxist) și existențialistă a lui Isus pentru noi. Niederwimmer a cercetat, după cum afirmă coperta cărții, „rezultatele sigure ale psihologiei abisale”, ca să găsească în Împărăția lui Dumnezeu „obiectivizarea unui proces de conștiință colectivă”. Nu am fost impresionat de rezultatele celui de-al Doilea Demers. Am văzut lucruri glorioase în Isus al Evangheliilor, iar Căutarea îmi oferea doar coji și cenușă.

M-am regăsit în aceste cuvinte uimitoare ale lui Adolf Schlatter, când a definit ceea ce credea el că ar trebui să fie cercetarea academică (*die Wissenschaft*).

Mă țin cât de liber posibil de conjecturi și, de aceea, evit efortul de a le răsturna. Aceasta nu mi se pare a fi o activitate roditoare. Căci conjecturile nu sunt răsturnate prin producerea altora de același fel. Ele dispar atunci când cineva vede că observația este mai roditoare decât conjectura [...] Eu numesc *Wissenschaft* [cercetare academică] observarea a ceea ce există (*des Vorhandenen*), nu încercarea de a imagina ceea ce nu e vizibil. Poate că cineva va obiecta că speculația conjecturii incită și distrează, în timp ce observația e un lucru greu și dificil. E adevărat; joaca e mai ușoară ca munca. Dar Evanghelia e înțeleasă greșit atunci când cineva face din ea un obiect de joacă.⁴

⁴ Adolf Schlatter, *Der Evangelist Matthäus*, Stuttgart, Calver Verlag, ediția a șasea, 1963, p. XI. Traducerea noastră.

Cerința 1

TREBUIE SĂ VĂ NAȘTEȚI DIN NOU

Isus i-a răspuns: [...] „Nu te mira că ți-am zis: «Trebuie să vă nașteți din nou.»” (IOAN 3:5, 7)

Drept răspuns, Isus i-a zis: „Adevărat, adevărat îți spun că, dacă un om nu se naște din nou, nu poate vedea Împărăția lui Dumnezeu.” (IOAN 3:3)

În al treilea capitol al Evangheliei după Ioan, Isus vorbește unuia dintre farisei, un „om cu numele Nicodim, un fruntaș al Iudeilor” (Ioan 3:1). Fariseii erau specialiști în Scripturile iudaice. Iată de ce Isus a fost uimit de faptul că Nicodim era confuz cu privire la ce voia Isus să înțeleagă prin „Trebuie să vă nașteți din nou”. Nicodim a întrebat: „Cum se poate naște un om bătrân? Poate el să intre a doua oară în pântecele maicii sale și să se nască?” (Ioan 3:4). Isus îi răspunde: „Tu ești învățătorul lui Israel, și nu pricepi aceste lucruri?” (Ioan 3:10).

VOI PUNE ÎN VOI UN DUH NOU

Cu alte cuvinte, un specialist în Scripturile iudaice nu ar trebui să fie uimit de porunca lui Isus: „Trebuie să vă nașteți din nou”. De ce nu? Din cauză că sunt atât de multe indicii în Scripturile iudaice pe care Isus și Nicodim la aveau în comun. Dumnezeu a promis o zi în care își va naște din nou poporul. Una din cele mai clare promisiuni ale lui Dumnezeu se găsește în cartea lui Ezechiel. Isus a făcut aluzie la cuvintele lui Ezechiel atunci când a zis: „Dacă nu se naște cineva din apă și din Duh, nu poate să intre în Împărăția lui Dumnezeu” (Ioan 3:5).

„Nașterea din nou” e descrisă ca o naștere din apă și Duh. Cei doi termeni – „apă” și „Duh” – sunt alăturați în Ezechiel 36:25–27. Dumnezeu spune:

Vă voi stropi cu apă curată, și veți fi curățiți; vă voi curăți de toate spurcăciunile voastre și de toți idoli voștri. Vă voi da o inimă nouă și voi pune în voi un duh nou; voi scoate din trupul vostru inima din piatră și vă voi da o inimă de carne. Voi pune Duhul Meu în voi și vă voi face să urmați poruncile Mele și să păziți și să împliniți legile Mele.

Dumnezeu promite o curățire de păcat și darul unui nou duh omenesc prin prezența Duhului Său divin. Isus se gândește că Nicodim ar trebui să facă legătura între porunca Sa cu privire la nașterea din nou și promisiunea lui Ezechiel cu privire la un duh nou și la darul Duhului lui Dumnezeu. Dar acesta n-o face. Așa că Isus îi explică mai departe, descriind rolul Duhului lui Dumnezeu în producerea acestui duh nou: „Ce este născut din carne, este carne, și ce este născut din Duh, este duh” (Ioan 3:6).

MORȚII NU POT SĂ VADĂ

Carnea e ceea ce suntem noi prin natură. Se referă la umanitatea obișnuită. Prin întâia noastră naștere, suntem doar carne. Această condiție umană naturală, cum știm din experiență, e lipsită de viață spirituală. Noi nu ne naștem vii din punct de vedere spiritual, cu o inimă care să-L iubească pe Dumnezeu. Ne naștem morți din punct de vedere spiritual.

Acest lucru l-a sugerat Isus atunci când i-a spus unuia care spunea că vrea să-I fie ucenic, dar care dorea să se ducă acasă la o înmormântare: „Lasă morții să-și îngroape morții” (Luca 9:60). Cu alte cuvinte, unii sunt morți din punct de vedere fizic și trebuie înmormântați. Unii sunt morți din punct de vedere spiritual și îi pot înmormânta. Implicit a afirmat aceasta iarăși în pilda fiului risipitor, când tatăl spune: „Acest fiu al meu era *mort*, și a înviat” (Luca 15:24). Iată de ce, „dacă un om nu se naște din nou, nu poate vedea Împărăția lui Dumnezeu” (Ioan 3:3). Cei morți nu pot vedea. Adică, nu pot vedea Împărăția lui Dumnezeu ca fiind lucrul cel mai de dorit. Li se pare ceva nebunesc sau mitic, sau plictisitor. Așa că nu pot „să intre în Împărăția lui Dumnezeu” (Ioan 3:5). Nu pot, deoarece e o nebulie pentru ei.